

ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ POLE DANCE ТА ЙОГО СТАНОВЛЕННЯ У СУЧАСНОМУ СВІТІ

Тетяна Мошенська, старший викладач
Тетяна Артемчук, здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої
освіти

Харківська державна академія фізичної культури
Харків, Україна

Вступ. Pole dance - це вид спорту, елементи якого виконуються на пілоні. Pole dance включає не тільки елементи на пілоні, а також, акробатичні елементи, оберти, різновиди хореографії та партерні рухи. Вправи у Pole Dance спрямовані на розвиток гнучкості, сили, координації, витривалості, пластичності тіла та інших фізичних якостей людини. Офіційно Pole Dance визнаний як пілонний спорт, і є федерації, в яких проводяться міжнародні чемпіонати[3]. Він претендує на включення до програми Олімпійських ігор[4].

Мета дослідження. Обґрунтувати виникнення Pole Dance та його становлення у сучасному світі.

Матеріал і методи дослідження. У ході дослідження використовувався аналіз і узагальнення даних науково-методичної літератури, засобів масової інформації та інтернет-ресурсів; педагогічне спостереження.

Результати дослідження та їх обговорення. Використання пілону для занять спортом і фізичними вправами бере свій початок принаймні 800 років тому, коли люди застосовували жердину для силових тренувань або ритуальних танців. У сучасній науково-методичній літературі аналізуються та пропонуються різні підходи щодо виникнення Pole Dance [1].

Так, за даними Pole dance походить від індійської йоги на шесті [5]. Маллакхамб — це чоловічий вид спорту, який виник в XXII столітті в Індії, як вид спорту сформувався приблизно 250 років тому. «Malla» означає борець, а «Khamb» - стовп або жердина. Спортивний снаряд — це дерев'яний стовп, який має діаметр 55 см внизу і 35см вгорі. Індійські спортсмени виконують на жердині вправи, демонструють вольові та фізичні якості[2].

У стародавньому Китаї цей вид діяльності був досить популярним, виступи на жердині проводилися майже в будь-якому цирку. Щоб снаряд був міцним і високим їх держак виготовляли з бамбука. Пілони виготовляються з полірованих металевих труб, а китайські жердини мають гумове покриття, завдяки якому спортсмен може гарно зчіплюватися зі снарядом, навіть, якщо він буде повністю одягнений. Натомість пілон, який виготовлений з металу потребує від спортсмена деякої оголеності частин тіла.

Під час ярмарок у Київській Русі люди встановлювали стовпи або жердини, на які залазили чоловіки. Щоб було складніше піднятися на вершину взимку жердину поливали водою, аби вона стала слизькою. Різноманітні акробатичні трюки також можна було побачити в цирку[5].

Офіційно прийнято вважати, що спорт на пілоні зародився у 1980-х роках

у Канаді. Пізніше цей вид спорту почав набирати обертів у США, а потім вже почав з'являтися в Австралії, Європі, Китаї [2].

Слід також зазначити, що історія Pole Dance в Україні налічує лише кілька десятків років. Дисципліна з'явилася в Україні у 2000-х роках, але перша студія, яка пропонує уроки танців, відкрилася лише у 2010 році в Києві. Звичайно, у столиці і зараз найбільша кількість студій Pole Dance, проте студії почали відкриватись і в інших великих містах, таких як Харків, Одеса, Львів, Дніпро. [5]

Зараз цей вид спорту набирає великих обертів та популярності, проводять все більше змагань в Україні. Навіть, під час війни тренери та спортсмени намагаються розвивати Pole Dance, створюючи нові змагання та фестивалі. Федерації пілонного спорту проводять змагання світового рівня, де наші українці показують гарні результати, займаючи призові премії. Також, у наступному році одна з федерацій має проводити відбіркові змагання на світову арену в Україні. До повномасштабного вторгнення не раз проводилися такі відбіркові змагання, але за цей час багато змінилось та наші спортсмени мали змогу відбиратися за межами своєї країни. Але маємо надію, що в наступному році ці змагання повернуться до нашої країни, бо вони мають великий вплив на розвиток пілонного спорту в Україні.

Висновки. Таким чином, аналіз науково-методичної літератури та інформаційних ресурсів мережі Інтернет показав, що Pole Dance має глибоке історичне коріння, яке сягає індійської йоги на пілоні (Malkhamb), стародавніх китайських акробатичних номерів та народних традицій різних культур. Сучасний Pole Dance виник у 1980-х роках у Канаді та швидко поширився по всьому світу. Незважаючи на виклики, пов'язані з війною, українські спортсмени продовжують активно розвивати дисципліну, демонструючи високі результати на міжнародних змаганнях. А проведення відбіркових турнірів у найближчому майбутньому зміцнить позиції країни у світовому пілонному спорті.

Список використаної літератури.

1. Дейнеко, А. Х., Ланських, В. А., & Ланських, В. А. Історія розвитку pole dance як сучасного виду спорту. In *The I International Scientific and Practical Conference «Modern methods for the development of science»*, January 09–11, Haifa, Israel. 388 p. (p. 95).
2. Маланюк, Л. Б., Пятничук, Г. О., Синиця, А. В., & Хохлова, Л. А. (2022). Історичні аспекти виникнення пілонного спорту Собко ІМ. DOI: <https://doi.org/303>.
3. Феннелл, Д. (2022). Спорт на пілоні: розгляд стигми. *Спорт, етика та філософія*, 16 (1), 96-110.
4. Dale, J. P. (2013). The future of pole dance. *Australasian Journal of Popular Culture*, 2(3), 381-396.
5. Ukrainian Pole Sport & Aerial Acrobatics Federation <https://www.polesportua.org/federation-history>